

VARTIOSAARI-SEURA RY

TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2020–31.12.2020

Yleistä seurasta

Vartiosaari-seura ry Vårdö Sällskapet rf on vuonna 1995 perustettu rekisteröity kaupunginosayhdistys, joka on jäsenenä Helsingin kaupunginosayhdistysten liitossa HELKA:ssa. Vartiosaari sijaitsee Kaakkois-Helsingissä, Laajasalon ja Tammisalonsaarella. Kokoa saarella on 82 hehtaaria, josta noin yhdeksän kymmenesosa on kaupungin omistuksessa. Vartiosaari Seura ry:n tarkoituksena on kehittää Vartiosaaren käyttöä ja toimia saaresta kiinnostuneiden yhdysseurana.

Vuoden 2020 lopussa seuralla oli 90 henkilöjäsenä, 3 lapsijäsentä ja 7 yhteisöjäsenä. Jäsenmaksu oli 10 euroa henkilöjäseneltä ja 5 euroa perheen toiselta jäseneltä. Yhteisöjäsenmaksu oli 60 euroa.

Vartiosaari-seuran hallitus on pitänyt toimintavuonna 2020 viisi kokousta.

Hallituksen jäsen Anna-Maija Ketola on toiminut HELKAN hallituksen varajäsenenä kaksivuotiskaudella 2019–2021 kaakkoisten kaupunginosien edustajana.

Toiminta vuonna 2020

Seura neuvotteli Taiteilijatalon vuokrasopimuksen siirtämisestä taiteilijoille Helsingin kaupungin tilapalveluiden kanssa alkuvuodesta 2020. Seura ei muutamaa vuoteen enää ole hoitanut kesävesien avaamista ja sulkemista, mutta keräsi mittaritiedot ja hoiti vesimaksujen laskutuksen. Seura hoiti myös Reposalmessa olevan venelaiturin paikkojen vuokrauksen sekä organisoivat saaren 50 viljelypalstan edelleenvuokrauksen. Venepaikan hinta oli 150 euroa vuodessa. Palstan vuokrauksen vuosimaksu viljelijöille oli 35 euroa ja Vartiosaari-seuran jäseniltä 30 euroa. Lisäksi seura organisoivat keskitetysti nuohouksen saaren tulusajalle.

Väliaikaisen virkistyskäytön toimenpiteiden suunnittelu, joka metsänhoidon ja viljelyalueiden avoinna pitämisen osalta oli alkanut jo edellisellä syksynä, jatkui loppukevällä 2020. Vartiosaari-seura osallistui hanketta koskevaan neuvottelutilaisuuteen 10.2. kaupunkiympäristön toimialan neuvottelutilassa Kansakoulukadulla. Kokoukseen osallistui Vartiosaari-seurasta Ulla Rahola, Tero Christersson ja Tapani Parviainen sekä saaren terveystuontopolutta vastaavat Adela Pajunen ja Marko Leppänen, asukas-yhdistyksestä Teemu Väänänen, Nils Wasenius, Jouni Mäkelä ja Jukka Nyrhinen, Mäntyniemestä Jari Luovi sekä Laajasalo-Degerö -seurasta Vesa Rutanen. Kokouksessa käsiteltiin muun muassa luonnonhoitoa ja reittien rakentamista, opastusta, huoltoa ja ylläpitoa, saavutettavuutta ja vesiliikennettä, kaavoitusta ja maankäytön suunnittelua sekä yhteistyötä ja viestintää.

Vuodenvaihteessa 2020 alkanut covid-19 pandemia aiheutti lukuisia muutoksia seuran toimintoihin. Helsingin yleisten alueiden kevätsiivousta ei järjestetty, mutta seura huolehti Sunnavikin ison käymälän tyhjennyksen keväällä 2020. Tämän jälkeen käymälä siirtyi Helsingin kaupungin hoitovastuuseen. Kaupunki asennutti käymälään uudet jätessäiliöt ja huolehti kesäkauden ajan käymälän siivouksesta, käsidesiistä sekä wc-papereista.

Helsinki-päivänä 12.6. Laajasalo-Degerö -seura järjesti yhdessä Vartiosaari-seuran ja saarella toimivien yhdistysten kanssa virtuaalisen Helsinki-päivän, joka on edelleen nähtävissä seuran verkkosivulla www.vartiosaari.fi.

Vartiosaaren kesällä 2016 avatun pop up -kahvilan osalta seura teki vuonna 2020 yhteistyötä saarella toimivien yhdistysten kanssa. Kahvilan ja vesikuljetusten organisoinnista ja vastasi seuran hallituksen jäsen Tero Christersson. Kahvilassa myytiin virvoitteiden ja pikkupurtavien lisäksi seuran tuottamia Vartiosaari-aiheisia kangaskasseja sekä postikortteja. Lisäksi kahvilasta jaettiin tietoa saaren kaavatilanteesta.

Vartiosaareen oli osittain Helsingin kaupungin tukemana, osittain osallistuvan budjetin kustantamana säännöllinen venekuljetus Laajasalon Reposalmesta yksityisen Callboats-yrityksen aurinkosähkölautalla 16.6.–24.8. Yrityksen antamien tietojen mukaan lautalla tehtiin kesäkaudella 2020 vähän yli 14 000 yhdensuuntaista ja 7 200 edestakaista matkaa. Vene toimi kutsupalveluna kännykkäsovelluksella, mutta sen pystyi kutsumaan myös laiturilta kättä heilauttamalla. Sovelluksella maksettuja matkoja oli matkoista noin 15%, loput maksettiin pankkikortilla. Käyttöhuiput olivat viikonloppuisin sekä arki-iltaisain töiden päätyttyä noin 18 jälkeen. Kuljetukset hoidettiin Pop up -kahvilan kahvilaveneellä veloitusetta kesäkuun alusta kesäkuun puoleenväliin ja 25.8. lähtien kahden viikon ajan vapaaehtoistyönä. Suomen Saaristokuljetuksen yhteysalus kulki normaalisti saareen Hakaniemestä ja Vuosaaresta toukokuusta syyskuuhun.

Seuran normaalisti järjestämää päätapahtumaa, Vartiosaari-päivää, joka oli määrä pitää 23. elokuuta, ei voitu järjestää koronapandemian ja siitä johtuvien kokoontumisrajoitusten vuoksi. Sen sijaan Vartiosaari-seuran hallitus piti kyseisenä päivänä 20-vuotis-juhlapöytäkokouksen Sunnanvikin kartanossa.

Vartiosaaren väliaikaisen virkistyskäytön toimenpiteiden suunnittelu- ja toteutusryhmä järjesti 22.9. kiertokävelyn saarelaisten kanssa maastossa töistä tulleen runsaan palautteen vuoksi. Hankkeen alkuperäisenä tarkoituksena oli ennallistaa Vartiosaaren kulttuuriperinnölle tunnusomaista pienimuotoista viljelyaluetta ja samalla hyödyntää syntyneitä puumateriaalia liikunnan ohjaamiseksi yleisille pääreiteille saaren herkän luonnon säästämiseksi liialliselta kulumiselta. Ennallistetun peltoaukean pohjoisreunan rajausta noudattaa vuosina 2000-2001 tehtyä avausta, jonka tarkoituksena oli ottaa esiin pohjoisreunan suurta männikköä ja turvata sen pysyvyys. Kivaita on otettu samalla tavoin esiin kuin vuosina 2000-2001.

Hankkeen aluksi Stara kaatoi puita umpeenkasvaneelta peltoaukealta joulukuussa 2019. Samalla avattiin viereisen viljelypalsta-alueen reunapuustoja siten, että palstoille tuli enemmän valoa. Lisäksi tehtiin pienpuustonhoitoa Vartiosaaren pääreitillä varrella. Puuston huonokuntoisuuden vuoksi puita jouduttiin kaatamaan alun perin suunniteltua enemmän, mikä lisäsi hakettujen puumateriaalin määrää huomattavasti. Kallioisimpiin kohtiin reitin varrelle rakennettiin portaita.

Osa puista kerättiin jo syksyllä 2019. Keväällä 2020 oksat ja risut kerättiin maastosta kasoihin.

Työtä jatkettiin loppukesällä hakettamalla risukat ja haketta käytettiin luontopolun ja saaren keskiosan kärrypolkujen merkitsemiseen ja poluilla olevien juurien suojaamiseen ja polkujen tasoittamiseen. Lisäksi vartiosaariseuralaiset viimeistelivät reitistöä alkusyksystä haravoimalla paikoitellen tarkoitettua laajemmin levinnyttä haketta vielä paremmin polkujen luonteelle sopivaksi.

Seuran vuosikokous pidettiin Aurinkoisen Hymyn toimipisteessä Kalliorannassa 22.9.2020. Paikalla oli läsnä 12 henkilöä. Kokouksessa valittiin seuran puheenjohtajaksi Ulla Rahola ja hallituksen jäseniksi Anna-Maija Ketola, Maria Lahdenperä, Marja Toikka, Seppo Paakkinen, Tero Christersson ja Susanne Lindberg. Varajäseniksi valittiin Pauliina Terämaa, Tapani Parviainen ja Sanna Tiivola. Toiminnantarkastajaksi valittiin Christian Westerlund ja varatoiminnantarkastajaksi Pekka Sinkoaho. Myöhemmin pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa valittiin seuran varapuheenjohtajaksi Anna-Maija Ketola, sihteeriksi Maria Lahdenperä ja taloudenhoitajaksi Marja Toikka. Vuosikokouksessa päätettiin luopua lapsijäsenmaksusta. Jäsenmaksua aletaan vuodesta 2021 periä 18 v. täyttäneiltä jäseniltä. Kokouksessa päätettiin pitää seuran seuraava vuosikokous heti vuoden alussa, helmikuun aikana.

Seuran hallitus teki syksyllä 2020 Helsingin osallistuvan budjetoinnin (OSBU) sähköiselle alustalle ehdotuksen Vartiosaaren vesitie – lähimatkailun rengasreitti, jossa ehdotettiin Vartiosaaren ja itäisen saariston saavutettavuuden parantamista kaupungin tukemana vesibussilinjalottina, joka avaisi käynnin saareen lähikaupunginosista edullisesti ja tarjoaisi merellisen lähivirkistysalueen Vartiosaaren ympärillä oleville kaupunginosille. Reitiksi palvelulle ehdotettiin: (Herttoniemenranta) – Laajasalo – Vartiosaari – Jollas – Villinki – Kotiluoto – Malkasaari – Rastila – Roihuvuori – Vartiosaari, joka toisi mahdollisuuden tutustua myös itäisen Helsingin ulkoilu- ja virkistysosaan. Kokeilu tukisi Vartiokylänlahden rantoja kiertävän virkistysalueen kehittämistä ja toisi oivan lisän Helsingin matkailutarjontaan myös turisteille. Vartiosaarella ja Villingissä yhdistyvät entisajan saarihuvilamiljö ja luontoelämykset tavalla, jota ei muilla kaupungeilla ole tarjota. Helsingin muutkin itäiset saaret poikkeavat luonteeltaan viime vuosina matkailukäyttöön vapautuneista muista Helsingin edustan saarista ja täydentävät Helsingin merellistä strategiaa ja saariston entistä monipuolisempaa hyödyntämistä matkailuun.

Vartiosaari-seura osallistui Vartiosaari-aiheisen valokuvanäyttelyn järjestämiseen. Tulevina vuosina useissa näyttelytiloissa kiertäväksi tarkoitettun Vartiosaaren monet kasvot -valokuvanäyttelyn ensiesitys oli 1.- 31.10.2020 Galleria Salmessa Laajasalon kirjastossa.

Vartiosaaren kulttuuriperinnön turvaaminen ja hoito -hanke jatkui syksyllä, kun Ny-Torpin katon rispaantuneiden pressujen päälle saatiin Staran avustuksella levitettyä uudet seuran kustantamat pressut.

Kaavoitus

Vartiosaari-seura jätti huhtikuussa 2020 Helsingin kaupungille muistutuksen koskien Laajasalon ratikkakorttelin asemakaavaehdotusta.

Seura osallistui Laajasalo-Degerö -seuran Uudenmaan maakuntakaava 2050:ä koskevan valituksen valmisteluun Helsingin hallinto-oikeudelle.

Seuran kaavamuistutusten, -selitysten ja -lausuntojen sisällöistä vastasivat Anna-Maija Ketola, Tapani Parviainen ja Ulla Rahola.

Käsiteltäväksi Vartiosaari Seura ry:n vuosikokouksessa 2021